

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางศาสนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มองเหตุ เห็นผล พัฒนาตน สู่คนดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ศาสนพิธี วิธีการพัฒนาตน (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ในทางพระพุทธศาสนา การกำหนดวันสำคัญทางศาสนาเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ศาสนิกชนได้รำลึกถึงความสำคัญ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาต่างๆ และเป็นการเปิดโอกาสให้ศาสนิกชนได้ปฏิบัติตน

วันมาฆบูชา คือวันที่เกิดเหตุการณ์สำคัญ

ทางพระพุทธศาสนา หรือเรียกว่า **วันจาตุรงคสันนิบาต**

ซึ่งมีเหตุการณ์สำคัญ ๔ เหตุการณ์อันประกอบไปด้วย

๑. พระสงฆ์ ๑,๒๕๐ รูปมาประชุมพร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย

๒. พระสงฆ์ทุกรูปเป็นพระอรหันต์

๓. พระสงฆ์ทุกรูปเป็นเอหิภิกขุอุปสัมปทา

๔. วันนั้นเป็นวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓

โดยพระพุทธองค์ทรงแสดง **โอวาทปาฏิโมกข์** ที่ประกอบไปด้วย

ละทุจจริต = ละ เลิกการทำทุจจริตทั้งทางกาย วาจา ใจ

ทำสุจจริต = ริเริ่ม สร้างสรรค์ ส่งเสริมการทำสุจจริตทั้งทางกาย วาจา ใจ

ทำจิตใจผ่องใส = พัฒนาตนเองให้จิตใจผ่องใสห่างไกลกิเลส

วันวิสาขบูชาและวันอัฐมีบูชา

วันวิสาขบูชา คือ วันที่เกิดเหตุการณ์สำคัญของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอันประกอบด้วย **ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน** ขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรงกับ

วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ซึ่งสะท้อนให้เห็นความเป็นสังฆธรรมและการประกาศอภิวาจาของเจ้าชายสิทธัตถะในการประกาศเป้าหมายเพื่อการหลุดพ้นในชาตินี้ และต่อเนื่องไปยัง

วันอัฐมีบูชา ตรงกับวันขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๖ ซึ่งเป็นวันถวายพระเพลิงพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่สะท้อนถึงการเป็นไปตามกฎไตรลักษณ์ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ตามธรรมดาของโลก

วันอาสาฬหบูชา เป็นวันสำคัญที่กำเนิดพระรัตนตรัยครบ ๓ ประการ คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ และเป็นวันประกาศหลักธรรมแรกในการแสดงปฐมเทศนา ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ซึ่งมีหลักธรรมสำคัญคือ **ธรรมจักรกัปปวัตตนสูตร** ที่สอนในเรื่อง **มัชฌมาปฏิปทา** (ทางสายกลางและปัจจัยที่ส่งผลไปสู่การหลุดพ้น)

การเข้าวัน ฟังเทศน์ เป็นกิจกรรมที่ชาวพุทธฟังปฏิบัติเมื่อถึงวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ชาวพุทธควรเข้าวัน ถือน้ำศีล ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

วันธรรมสวนะ หรือวันพระ เป็นวันที่กำหนดให้เกิดการประชุมเพื่อฟังธรรม ใน ๑ เดือนมีวันพระทุกกิ่งเดือน ตรงกับวันขึ้น ๘ ค่ำ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ วันแรม ๘ ค่ำ และวันแรม ๑๕ ค่ำ (หรือวันแรม ๑๔ ค่ำในเดือนขาด) เพื่อให้ศาสนิกชนได้มีโอกาสฟังเทศน์ ฟังธรรม ปฏิบัติตนรักษาศีลเพื่อให้จิตใจเกิดความบริสุทธิ์ และรักษาศีล ๘

เว็นการฆ่าสัตว์ = ก่อให้เกิดความเมตตาชีวิต

เว็นการลักทรัพย์ = รู้จักการให้ทานแบ่งปัน

เว็นการร่วมประเวณี = รักษาประเพณีเพศพรหมจรรย์

เว็นการพูดเท็จ = มีสัจจะ พูดแต่ความจริง

เว็นการดื่มสุรา = มีสติและมีปัญญา

เว็นการบริโภคยามวิกาล = มีการบริโภคพอเหมาะ

เว็นการพ้อนรำ การละคร การตกแต่ง = ห่างไกลกิเลส

เว็นการนั่ง นอนที่สูงใหญ่ = มีความประหยัด ไม่ติดสบาย

วันเข้าพรรษา วันออกพรรษาและวันเทโวโรหณะ

คือวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่บัญญัติให้พระสงฆ์ได้มีเวลาในการศึกษาธรรมะตลอดช่วงฤดูฝน

วันเข้าพรรษา ตรงกับวันขึ้น ๑ ค่ำเดือน ๘ มีกิจกรรมสำคัญคือการถวายผ้าอาบน้ำฝนและเทียนพรรษา

วันออกพรรษา ตรงกับวันแรม ๑๕ ค่ำเดือน ๑๑ มีกิจกรรมสำคัญ คือการทำวารณาของพระสงฆ์เพื่อตักเตือนและดูแลพฤติกรรมในระหว่างพรรษากาล

วันเทโวโรหณะ คือวันที่พระพุทธองค์เสด็จลงจากเทวโลก ตรงกับวันแรม ๑ ค่ำเดือน ๑๑ (ถัดจากวันออกพรรษา ๑ วัน) มีกิจกรรมสำคัญคือการถวายข้าวต้มลูกโยน

มารยาทชาวพุทธ

คือ พฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกถึงความถูกต้องและความเหมาะสมเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม หรือกิจกรรมทางศาสนา โดยมีพฤติกรรมที่เหมาะสมดังต่อไปนี้

- การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์
- การกราบผู้ใหญ่ การไหว้พระสงฆ์
- การสนทนาอย่างเหมาะสมกับผู้ใหญ่
- การเดินหรือการใช้ภาษาที่ถูกต้องกับผู้ใหญ่

การทำบุญตักบาตรเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ชาวพุทธนิยมทำในวันสำคัญทางศาสนา

การปฏิบัติตนตามศีล ๘ เป็นแนวทางการลงมือทำในช่วงวันธรรมสวนะ

การถวายภัตตาหารเพลเป็นกิจกรรมที่นิยมในวันสำคัญทางศาสนา

มารยาทชาวพุทธเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมที่ชาวไทยควรแสดงออก

วันสำคัญทางศาสนาอิสลาม

วันอีดิลฟิฏรี หรือวันฮารีรายอปอซอ เป็นวันเฉลิมฉลองสำคัญของศาสนาอิสลาม ที่เฉลิมฉลองละศีลอด

ชาวมุสลิมนิยมในการสังสรรค์ พบญาติพี่น้องในวันอีดิลฟิฏรี

ตรงกับการสิ้นสุดการถือศีลอด

ในเดือนเราะมะฎอน โดยมีพิธีกรรมที่สำคัญ คือ การละหมาด มีการเฉลิมฉลองในวันดังกล่าว มีการกล่าวแสดงความยินดีและขอโทษที่ล่วงเกิน และมีการรับฟังคุตบะห์ (เทศนาธรรม)

ที่มาภาพ : <https://www.komchadluek.net/news/regional/241853>

วันสำคัญทางศาสนาคริสต์

วันคริสต์มาส หรือวันพระคริสต์สมภพ เป็นวันสมโภชการประสูติของพระเยซู ซึ่งเป็นศาสดาของ

สมเด็จพระสันตะปาปา ประมุขของคริสตชนนิกายโรมันคาทอลิก

ศาสนาคริสต์ โดยคริสตชนจึงให้ความสำคัญกับวันนี้เนื่องในการระลึกถึงการขอบคุณต่อพระเยซู ผู้เป็นหนึ่งในตรีเอกภาพของคริสต์ศาสนา และเป็นวันที่สอนให้ชาวคริสต์รักและเมตตาเพื่อนมนุษย์ เสมือนพระเยซูที่รักและเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ทุกคนอย่างไม่แบ่งแยก

ที่มาข้อมูล : กรมการศาสนา, กรมส่งเสริมวัฒนธรรม